

Проект (альтернативний до № 5459)
вноситься народним депутатом
України

ТКАЧЕНКОМ О.М.

ЗАКОН УКРАЇНИ

**Про внесення змін до деяких законів України стосовно приведення
статусу Національного антикорупційного бюро України у
відповідність до вимог Конституції України**

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Законі України «Про Національне антикорупційне бюро України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., №47, ст. 2051 із наступними змінами):

1) у статті 1:

а) у частині першій слова «державним правоохоронним органом» замінити словами «центральною владою виконавчої влади зі спеціальним статусом»;

б) у частині другій слова «Президентом України відповідно до цього та інших законів України» замінити словами «і здійснює свою діяльність відповідно до цього Закону»;

2) частину першу статті 2 після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«Закон України «Про Кабінет Міністрів України», Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» та інші нормативно-правові акти, що регулюють діяльність органів виконавчої влади, а також Закон України «Про державну службу» застосовуються до Національного бюро, його службовців, осіб начальницького складу та інших працівників в частині, що не суперечить цьому Закону. У разі колізій між положеннями цього Закону та інших законів і нормативно-правових актів, застосовуються положення цього Закону.»;

3) у статті 4:

а) абзац другий частини третьої після слів «які стосуються» доповнити словами «організації діяльності Національного бюро, безпосереднього здійснення повноважень Національного бюро, визначених законом, та»;

доповнити статтю частинами четвертою-шостою такого змісту:

«4. Національне бюро спрямовується і координується безпосередньо Кабінетом Міністрів України в межах і у порядку, встановлених цим Законом.

Положення про Національне антикорупційне бюро України Кабінетом Міністрів України не затверджується.

5. Акти Національного бюро не можуть бути скасовані повністю чи в окремій частині Кабінетом Міністрів України.

6. Нормативно-правові акти Національного бюро набирають чинності з дня їх офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самими актами, але не раніше дня їх офіційного опублікування.

Інші акти Національного бюро набирають чинності з дня їх прийняття, якщо самими актами не встановлено інший строк набрання ними чинності, та доводяться до відома осіб, на яких поширюється дія таких актів, у встановленому Національним бюро порядку.

Акти Національного бюро оприлюднюються шляхом їх розміщення на офіційному веб-сайті Національного бюро.

Державна реєстрація актів Національного бюро Міністерством юстиції України не здійснюється.

Нормативно-правові акти Національного бюро включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів України.»;

4) у статті 5:

а) частину другу після абзацу другого доповнити новими абзацами третім-четвертим такого змісту:

«Директор Національного бюро здійснює утворення, реорганізацію та ліквідацію територіальних управлінь Національного бюро відповідно до цього Закону.

Територіальні управління Національного бюро утворюються та діють як відокремлені підрозділи Національного бюро без утворення окремих юридичних осіб.»;

б) частину третю після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«Вимоги Кабінету Міністрів України щодо формування структури апарату центрального органу виконавчої влади не поширюються на Національне бюро.»;

5) у статті 6:

а) у частині першій слова:

в абзаці першому слова «Президентом України» замінити словами «Кабінетом Міністрів України»;

абзац другий викласти у такій редакції:

«Кабінет Міністрів України за наявності підстав, визначених пунктами 6-12 частини четвертої цієї статті, може прийняти рішення про звільнення Директора Національного бюро з посади, якщо за нього проголосувало не менш як дві третини від посадового складу Кабінету Міністрів України, визначеного відповідно до статті 6 Закону України «Про Кабінету Міністрів України».»;

б) у частині четвертій слова «указ Президента України» замінити словами «акт Кабінету Міністрів України»;

в) доповнити новою частиною п'ятою такого змісту:

«5. Директора Національного бюро може бути відсторонено від посади лише з підстав та у порядку, встановлених Кримінальним процесуальним кодексом України.»;

6) у статті 7:

а) частину третю викласти у такій редакції:

«3. До складу Конкурсної комісії входять:

1) три особи, яких визначає Кабінет Міністрів України;

2) три особи, яких визначає Кабінет Міністрів України на підставі пропозицій партнерів з розвитку, які протягом останніх двох років до дня завершення строку повноважень Директора Національного бюро або до дня дострокового припинення його повноважень надавали Україні міжнародну технічну допомогу у сфері запобігання і протидії корупції.

Міністерство закордонних справ України визначає перелік таких партнерів з розвитку не пізніше ніж за три місяці до завершення строку повноважень Директора Національного бюро або протягом трьох робочих днів з дня дострокового припинення його повноважень (звільнення) у порядку, встановленому цим Законом.

Кожен такий партнер з розвитку може запропонувати Кабінету Міністрів України будь-яку кількість кандидатів до складу Конкурсної комісії або погодити пропозицію спільного списку кандидатів до складу Конкурсної комісії.

Рішення про визначення членів Конкурсної комісії приймається на відкритому засіданні Кабінету Міністрів України.

Членами Конкурсної комісії можуть бути особи, які мають бездоганну ділову репутацію, високі професійні та моральні якості, суспільний авторитет. Не можуть бути членами Конкурсної комісії особи, зазначені в пунктах 1-3 частини першої статті 13 цього Закону, та особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до Закону України “Про запобігання корупції”.

Конкурсна комісія вважається повноважною в разі затвердження її в повному складі, передбаченому цією частиною.

Повноваження членів Конкурсної комісії припиняються у день набрання чинності рішенням Кабінету Міністрів України про призначення Директора Національного бюро.

Повноваження члена Конкурсної комісії припиняються достроково у разі:

- 1) подання особистої заяви про припинення повноважень члена Конкурсної комісії;
- 2) внесення Конкурсною комісією пропозиції про дострокове припинення повноважень її члена;
- 3) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;
- 4) визнання його недієздатним або безвісно відсутнім;
- 5) виявлення невідповідності члена Конкурсної комісії вимогам, визначеним цією статтею;
- 6) його смерті.

Рішення про дострокове припинення повноважень члена Конкурсної комісії приймає Кабінет Міністрів України, та при цьому визначає члена Конкурсної комісії на заміну.»;

б) у частині четвертій:

слово «п’яти» замінити словом «чотирьох»;

після слів «членів Конкурсної комісії» доповнити словами «, у тому числі не менше двох членів Конкурсної комісії, визначених Кабінетом Міністрів України на підставі пропозицій партнерів з розвитку, які протягом останніх двох років до дня завершення строку повноважень Директора Національного бюро або до дня дострокового припинення його повноважень надавали Україні міжнародну технічну допомогу у сфері запобігання і протидії корупції, а також не менше двох членів Конкурсної комісії, визначених Кабінетом Міністрів України.»;

після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«Член Конкурсної комісії може брати участь у її засіданні дистанційно за допомогою засобів електронного зв’язку.»;

в) у частині п’ятій:

в абзаці другому слова «Офіційному інтернет-представництві Президента України» замінити словами «офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України»;

в абзаці третьому слова «Президента України» замінити словами «Кабінету Міністрів України»;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«Роботу Конкурсної комісії забезпечує Секретаріат Кабінету Міністрів України. Фінансування діяльності Конкурсної комісії та її членів може здійснюватися за рахунок залучення міжнародної технічної допомоги.»;

г) у частині шостій:

у пункті 1:

після слова «визначає» доповнити словами «та оприлюднює»;

після слів «регламент своєї роботи» доповнити словами «, критерії та методику оцінки кандидатів на посаду Директора Національного бюро»;

у пункті 3 після слів «для участі в конкурсі» доповнити словами «; досліджує матеріали про кандидатів, проводить оцінювання професійних знань та якостей кандидата»;

у пункті 4:

після слова «відбирає» доповнити словами «за результатами тестування на знання законодавства, тестування загальних здібностей, виконання практичного завдання, інших визначених Конкурсною комісією тестувань та іспитів»;

після слів «проводить на своєму засіданні співбесіду» доповнити словами «щодо відповідності кандидата критеріям компетентності та доброчесності»;

у пункті 5:

слова «або трьох» виключити;

слова «Президенту України» замінити словами «на розгляд Кабінету Міністрів України»;

у пункті 6:

після слів «участь у конкурсі» доповнити словами «, результати тестувань та іспитів щодо кожного кандидата,»;

слова «Президенту України» замінити словами «Кабінету Міністрів України»;

пункт 7 після абзацу першого доповнити новими абзацами такого змісту:

«Рішення Конкурсної комісії можуть бути оскаржені до суду лише з питань додержання встановленого цим Законом порядку організації та проведення конкурсу на зайняття посади Директора Національного бюро.

Члени Конкурсної комісії з метою здійснення своїх повноважень мають право:

1) збирати, перевіряти та аналізувати інформацію, у тому числі з обмеженим доступом, про кандидатів на посаду Директора Національного бюро;

2) мати на час проведення конкурсу тимчасовий безкоштовний доступ до реєстрів, баз даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи;

3) брати участь у засіданнях та інших заходах, що проводяться Конкурсною комісією;

4) звертатися до кандидатів на посаду Директора Національного бюро, а також будь-яких інших фізичних чи юридичних осіб із запитом про надання пояснень, документів чи інформації, необхідних для розгляду кандидатів на посаду Директора Національного бюро;

5) з метою збору, перевірки та аналізу інформації, у тому числі з обмеженим доступом, користуватися допомогою помічників.

Помічники зобов'язані забезпечувати захист і нерозголошення персональних даних, інформації з обмеженим доступом, що стала відома їм у зв'язку з виконанням відповідних обов'язків.

Члени Конкурсної комісії зобов'язані:

1) забезпечувати захист і нерозголошення персональних даних, інформації з обмеженим доступом, що стала відома Конкурсній комісії, її члену у зв'язку із здійсненням повноважень;

2) брати участь у роботі Конкурсної комісії особисто без делегування своїх повноважень іншим особам, у тому числі іншим членам Конкурсної комісії;

3) не використовувати в цілях інших, ніж для виконання своїх обов'язків як членів Конкурсної комісії, персональні дані та іншу інформацію, що стала їм відома у зв'язку з участю в роботі Конкурсної комісії;

4) повідомити Конкурсну комісію про те, що член Конкурсної комісії перебуває чи перебував в особистих чи ділових стосунках із таким кандидатом та/або про наявність іншого конфлікту інтересів або обставин, що можуть вплинути на об'єктивність та безсторонність під час прийняття ним рішення щодо кандидата на посаду Директора Національного бюро та відмовитися (заявити самовідвід) від участі у зборі інформації про такого кандидата і розгляді питання про нього.».

г) у частині сьомій слова «Президента України» замінити словами «Кабінету Міністрів України»;

д) у частині восьмій слова «Президента України» замінити словами «Кабінету Міністрів України»;

е) частину дев'яту викласти у такій редакції:

«9. Конкурсна комісія вносить подання про призначення кандидатів на посаду Директора Національного бюро Прем'єр-міністру, який зобов'язаний внести відповідне подання на розгляд Кабінету Міністрів України протягом 10 днів з дня його внесення Конкурсною комісією.

Кабінет Міністрів України на відкритому засіданні призначає одного з двох поданих Конкурсною комісією кандидатів Директором Національного бюро.»;

7) у частині першій статті 8:

пункт 2 після слова «визначає» доповнити словами «кількість заступників Директора Національного бюро та»;

у пункті 11 слова «вносить Президенту України подання про присвоєння рангів державних службовців та спеціальних звань вищого начальницького складу Національного бюро» замінити словами «вносить Кабінету Міністрів України подання про присвоєння рангів державних службовців та вносить Президенту України подання про присвоєння спеціальних звань вищого начальницького складу Національного бюро»;

після пункту 14 доповнити новим пунктом 14⁻¹ такого змісту:

«14⁻¹) представляє питання діяльності Національного бюро на засіданнях Кабінету Міністрів України, подає на розгляд Кабінету Міністрів України розроблені Національним бюро проекти законів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України;»;

8) частину другу статті 10 після слів «заступників Директора Національного бюро» доповнити словами «, призначення на які здійснюється Директором Національного бюро без обов'язкового проведення відкритого конкурсу»;

9) частину шосту статті 26 викласти у такій редакції:

«6. Щороку проводиться зовнішня незалежна оцінка (аудит) ефективності діяльності Національного бюро.

Оцінку проводить Комісія з проведення зовнішньої незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного бюро (далі - Комісія з проведення оцінки) у складі трьох осіб, які призначаються Кабінетом Міністрів України на підставі пропозицій партнерів з розвитку, які протягом останніх двох років до проведення оцінки надавали Україні міжнародну технічну допомогу у сфері запобігання і протидії корупції.

Визначення партнерів з розвитку та подання ними пропозицій щодо кандидатів до складу Комісії з проведення оцінки здійснюється відповідно до частини третьої статті 7 цього Закону.

Рішення про початок формування Комісії з проведення оцінки ухвалює Кабінет Міністрів України не пізніше, ніж за тридцять календарних днів до збігу річного строку з дати затвердження останнього звіту зовнішньої незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного бюро.

Комісія з проведення оцінки затверджує та оприлюднює критерії та методику проведення оцінювання ефективності діяльності Національного бюро.

Членами Комісії з проведення оцінки можуть бути особи, які мають значний досвід роботи в органах досудового розслідування, прокуратури, судах за кордоном чи міжнародних організаціях, володіють необхідними знаннями та навичками для проведення оцінки (аудиту), а також мають бездоганну ділову репутацію. Не можуть бути членами Комісії з проведення оцінки особи, зазначені в пунктах 1-3 частини першої статті 13 цього Закону, та особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».

Члени Комісії з проведення оцінки діють незалежно та не повинні виконувати будь-які доручення, вказівки, надані будь-якою особою.

Для проведення оцінки (аудиту) члени Комісії з проведення оцінки мають право:

1) доступу до матеріалів кримінального провадження, досудове розслідування у якому здійснювалося Національним бюро, іншої інформації (документів) у володінні Національного бюро (з обмеженнями, передбаченими Законом України «Про державну таємницю»);

2) проводити конфіденційні інтерв'ю з працівниками Національного бюро, прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, працівниками інших державних та правоохоронних органів, а також іншими особами, які володіють інформацією (документами), необхідними для проведення оцінки (аудиту);

3) звертатися до державних органів, будь-яких фізичних чи юридичних осіб із запитом про надання пояснень, документів чи інформації, необхідних для проведення оцінки;

4) користуватися допомогою помічників. Помічники зобов'язані забезпечувати захист і нерозголошення персональних даних, інформації з обмеженим доступом, що стали їм відомі у зв'язку з виконанням відповідних обов'язків.

Члени Комісії з проведення оцінки забезпечують нерозголошення даних досудового розслідування та не можуть втручатися у здійснення досудового розслідування.

Висновок незалежної зовнішньої оцінки (аудиту) діяльності Національного бюро вважається ухваленим, якщо за нього проголосували всі члени Комісії з проведення оцінки.

Висновок незалежної зовнішньої оцінки (аудиту) діяльності Національного бюро оприлюднюється на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України протягом п'яти днів з дня його затвердження і включається як додаток до письмового звіту Національного бюро та заслуховується Верховною Радою України.

Організаційно-технічне забезпечення діяльності Комісії з проведення оцінки здійснює Секретаріат Кабінету Міністрів України. Фінансування діяльності Комісії з проведення оцінки та її членів, може здійснюватися за рахунок залучення міжнародної технічної допомоги.»;

10) у частині другій статті 31 слова «Президентом України» замінити словами «Кабінетом Міністрів України».

2. Частину першу статті 91 Закону України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., №4, ст. 43 із наступними змінами) після слів «Національного агентства з питань запобігання корупції» доповнити словами «, Національного антикорупційного бюро України».

3. У Законі України «Про Кабінет Міністрів України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., №13, ст. 222 із наступними змінами):

1) у статті 21:

а) частину сьому доповнити новим абзацом п'ятим такого змісту:

«Кабінет Міністрів України призначає на посаду та звільняє з посади Директора Національного антикорупційного бюро України у порядку, встановленому Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України».»

б) частину восьму після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«Особливості відносин Кабінету Міністрів України з Національним антикорупційним бюро України, межі та порядок координації та спрямування Національного антикорупційного бюро України визначаються Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України».»;

2) частину шосту статті 41 після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«У випадках, передбачених Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України», Кабінет Міністрів України приймає рішення про звільнення Директора Національного антикорупційного бюро України з посади, якщо за нього проголосувало не менш як дві третини від посадового складу Кабінету Міністрів України, визначеного відповідно до статті 6 цього Закону.».

4. У Законі України «Про центральні органи виконавчої влади» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 38, ст. 385 із наступними змінами):

1) частину другу статті 3 після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«Положення цього Закону застосовуються до Національного антикорупційного бюро України, його службовців, осіб начальницького складу та інших працівників у частині, що не суперечить Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України».»;

2) у статті 24:

а) частину першу після слів «Кабінетом Міністрів України» доповнити словами «або утворені відповідно до закону»;

б) частину другу після абзацу третього доповнити новим абзацом четвертим такого змісту:

«Директор Національного антикорупційного бюро України, його заступники призначаються на посади та звільняються з посад у порядку, встановленому Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України».»;

в) частину третю після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«Питання діяльності Національного антикорупційного бюро України у Кабінеті Міністрів України представляє Директор Національного антикорупційного бюро України.».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. На виконання Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України “Про призначення А. Ситника Директором Національного антикорупційного бюро України” від 28 серпня 2020 року № 9-р встановити, що з дня набрання чинності цим Законом повноваження Директора Національного антикорупційного бюро України достроково припиняються.

З дня набрання чинності цим Законом розпочинається формування комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Національного антикорупційного бюро України і проводиться відкритий конкурсний відбір на зайняття цієї посади у порядку, встановленому статтею 7 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України».

Особа, яка станом на день набрання чинності цим Законом займає посаду першого заступника Директора Національного антикорупційного бюро України, здійснює всі повноваження Директора Національного антикорупційного бюро України, передбачені законом, до моменту призначення Директора Національного антикорупційного бюро України в порядку, визначеному цим Законом.

3. Кабінету Міністрів України:

1) протягом одного місяця з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

2) протягом восьми років з дня набрання чинності цим Законом забезпечити підготовку і подання на розгляд Верховної Ради України проекту Закону щодо припинення участі партнерів з розвитку, які надавали Україні міжнародну технічну допомогу у сфері запобігання і протидії корупції, у формуванні комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Національного бюро та комісії з проведення зовнішньої незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного бюро.

4. Установити, що з дня набрання чинності цим Законом Національне антикорупційне бюро України набуває статусу центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, що не потребує проведення процедур, пов'язаних з ліквідацією та реорганізацією державних органів, а також не потребує переведення, переміщення, вчинення будь-яких інших дій або прийняття будь-яких інших рішень щодо трудових відносин із працівниками Національного антикорупційного бюро України, які станом на день набрання чинності Законом займають посади у Національному антикорупційного бюро України.

5. Установити, що перша зовнішня незалежна оцінка (аудит) ефективності діяльності Національного бюро відповідно до статті 26 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» проводиться через один рік з дня призначення Директора Національного

антикорупційного бюро України у порядку, визначеному Законом України
«Про Національне антикорупційне бюро України».

**Голова Верховної Ради
України**

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Ткаченко Олександр Михайлович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000094AB2E006BBE8E00
Дійсний до: 20.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 342д9/1-2021/162045 від 18.05.2021

510760